

Dkt. Gary Yates, Kitabu cha 12, Kipindi cha 10, Amosi, Maono ya Hukumu na Ahadi ya Urejesho, Amosi 7-9

© 2024 Gary Yates na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Manabii Wadogo. Huu ni kipindi cha 10, Maono ya Hukumu na Ahadi ya Urejesho, Amosi 7-9.

Sehemu ya tatu na ya mwisho ya kitabu cha Amosi inapatikana katika sura ya 7 hadi 9 ya Amosi. Acha nikukumbushe muundo na ujumbe wa jumla wa kitabu hiki. Kitabu kinaanza na Bwana akinguruma kutoka Sayuni kama simba na akinguruma kama dhoruba.

Atatoka nje katika hukumu. Katika sura ya 1 na ya 2, Mungu atawahukumu mataifa. Jambo la kushangaza hapo ni kwamba mataifa yalijumuisha Yuda na Israeli, ambao walikuwa watu wa Mungu.

Hali yao kama watu wateule wa Mungu haingewaachilia. Mataifa ya dunia yalikuwa yamevunja agano la Nuhu kwa makosa yao, kwa vurugu zao, kwa dhambi zao za kijamii dhidi ya watu wengine. Israeli na Yuda walikuwa wamevunja amri za Mungu zilizopatikana katika sheria ya Musa na agano la Musa.

Lakini mataifa haya yote yalikuwa na hatia ya uasi au pasha. Yalikuwa yameasi na kukiuka agano. Katika sura ya 3 hadi 6, tuna sehemu ya pili ya kitabu na ni ufafanuzi wa kwa nini Mungu atawahukumu watu wake Israeli.

Inazungumzia asili ya hukumu, sababu za hukumu, na kiwango cha hiyo. Tena kuna mkazo mkubwa juu ya dhambi za kijamii za Israeli, mazoea yao ya ukosefu wa haki, na ukweli kwamba ibada yao si ya dhati kwa Mungu. Mwanzoni kabisa mwa somo letu la Amosi, tuliona kuna mambo matatu makubwa yanayohusu mahubiri yake.

Ni onyo kwa watu wanaoridhika na utajiri wao, onyo kwa watu wasiotenda haki, na onyo kwa watu wanaofanya ibada kwa njia ya kawaida. Maelezo hayo yamewekwa kwa ajili yetu na kuelezwa kwa undani katika sura ya 3 hadi 6. Katikati ya hukumu na onyo la maafa ya kijeshi na kushindwa kutakakowajia Israeli, pia kuna wito wa toba. Mtafuteni Mungu na mishi.

Hajachelewa sana kwa Israeli kuachiliwa kutoka hukumuni. Tunapoendelea hadi sura ya 7 hadi 9, sehemu ya tatu ya kitabu, tutakuwa na, tena, ujumbe usiokoma wa hukumu. Hiyo ndiyo sifa ya kitabu cha Amosi kwa ujumla.

Mungu ndiye simba angurumaye na dhoruba ya radi. Ujumbe huu wa hukumu katika sehemu hii maalum ya kitabu, kwa njia tofauti, njia tofauti ya kuwasaidia watu kuona uzito na hali mbaya ya kile kitakachowapata, ni kwamba ujumbe huu wa hukumu unawasilishwa katika mfululizo wa maono matano. Manabii walikuwa wajumbe wa Mungu.

Walizungumza, asema Bwana, lakini mara nyingi, njia ambayo Mungu angewafunulia manabii ujumbe huu ni kwamba wangeona maono. Mara nyingi, maono haya yaliwakilisha kwa mfano kile ambacho Mungu alipanga kufanya na kile ambacho Mungu alikusudia kufanya katika siku zijazo. Kisha nabii, nadhani kwa njia ambayo ilifanya ujumbe wa hukumu kuwa wazi zaidi na halisi na wa kuvutia, mara nyingi angewaelezea watu maono haya na kuwasaidia kuelewa umuhimu wa hilo, ishara iliyohusika.

Tuna mfululizo wa maono matano ya hukumu katika Amosi, sura ya 7 hadi 9. Hatimaye, mwishoni mwa kitabu, manabii wote walikuwa wajumbe wa hukumu na wokovu. Hatimaye, mwishoni mwa kitabu, katika Amosi sura ya 9, mistari ya 11 hadi 15, hatimaye tuna ahadi ya urejesho na matumaini kwa mustakabali wa Israeli. Kwa maana fulani, tunapoangalia jumla ya vitabu vya unabii katika Agano la Kale, Amosi ni mmoja wa manabii wa hukumu wasiochoka.

Lakini hata mwishoni mwa kitabu hiki, hilo linazungumziwa kuhusu 90% ya watu kuchukuliwa au kufa katika hukumu, Israeli iking'olewa kutoka kinywani mwa simba kama mwana-kondoo ambapo hakuna kilichobaki ila sikio na mkia na sehemu ya mguu. Hata katika kitabu ambapo hukumu ni kali na kali hivyo, kuna ahadi mwishoni kwamba, hatimaye, Mungu atawarejesha. Tutaangalia kifungu hicho katika sura ya 9, mistari ya 11 hadi 15, na kujaribu kuelewa vyema ujumbe wa mwisho wa manabii ulikuwa nini. Tumaini walilokuwa wakiwapa Israeli lilikuwa nini? Na kisha, tumaini hilo linaeleweka na kuendelezwaje tunapoona ufunuo mpana na ufunuo kamili zaidi ambao tumepewa katika Agano Jipya? Kwanza kabisa, katika Amosi 7-9, hebu tuangalie maono matano ya hukumu.

Nataka kujaribu kuelezea kila moja ya maono haya, yanaashiria nini, na yanawakilisha nini. Katika sura ya 7, Amosi anasema, Hivi ndivyo Bwana Mungu alivyonyesha. Tazama, alikuwa akiumba nzige wakati mimea ya mwisho ilipokuwa inaanza kuchipuka.

Na tazama, ilikuwa mimea ya mwisho baada ya kukata nyasi za mfalme. Ikawa ilipokwisha kula majani ya nchi, nikasema, Ee Bwana Mungu, tafadhali samehe; Yakobo anawezaje kusimama? Yeye ni mdogo sana.

Bwana Mungu akaghairi kuhusu hili. Hilo halitatokea, alisema Bwana. Maono ya kwanza tuliyonayo katika Amosi 7:3 ni kwamba Amosi aliona maono ya uvamizi wa nzige wakiingia katika nchi ya Israeli.

Hili ni jambo lililotokea kwa kawaida katika sehemu hii ya Mashariki ya Karibu ya kale. Ni jambo ambalo bado linatokea katika sehemu hiyo ya dunia leo. Katika Kumbukumbu la Torati 28, uvamizi wa nzige ambao wangekula mazao ulikuwa mojawapo ya laana za agano ambazo Bwana alikuwa ametaja kwamba angetuma dhidi ya watu.

Katika sura ya 4, walikuwa wamepitia hili hivi karibuni. Na kwa hivyo, Amosi anaona maono. Sasa ambapo tauni hii ya nzige itaenea kabisa katika nchi, na kuiharibu kabisa.

Na kutokana na hili, Amosi anacheza nafasi ya mwombezi. Anawaomba watu, na anasema, Mungu, unatambua kwamba taifa la Israeli ni dogo sana, haliwezi kuishi katika uharibifu wa kilimo na uchumi kama tauni hii ya nzige? Jambo la kushangaza ni kwamba Mungu wa Agano la Kale, ambaye mara nyingi huonyeshwa kama Mungu mwenye hasira, kisasi, na ghadhabu, Mungu anajibu maombi ya Amosi.

Na inasema kwamba Bwana Mungu alighairi. Njia nyingine ambayo tungeweza kutafsiri hili, alibadilisha mawazo yake. Na tutazingatia hili tutakapomfikia nabii Mika pia.

Lakini hapa tunaona uvumilivu wa Mungu, rehema ya Mungu. Kumbuka kwamba katika agano, Mungu alisema katika Kutoka sura ya 34 mstari wa 6 kwamba alikuwa Mungu wa huruma na mwenye huruma. Hasa, sehemu ya huruma hiyo inahusisha nia ya kusamehe dhambi na si mwepesi wa hasira.

Usemi wa Kiebrania ni kwamba ana pua ndefu. Kwa maneno mengine, unafikiria kuhusu pua, pua zikipasuka au kuwa nyekundu wakati mtu anapokuwa na hasira na tayari kulipuka kwa hasira. Mungu ni mwepesi kufanya hivyo.

Na ingawa hukumu hii ambayo Amosi anaonya kuhusu itakuwa ya kutisha, ya kutisha na muhimu, watu wanahitaji kuwa tayari kwa hili. Bwana pia anaonyesha kwamba kwa njia nyingi, anawapa watu fursa nyingi za kutubu. Hata tunaona katika Agano la Kale kwamba Mungu anapojiandaa kuhukumu Israeli na Yuda, yeye husogeza tarehe za mwisho kila mara.

Wanasiasa huzungumzia tarehe za mwisho zinazobadilika wakati hawawezi kufanya mambo kwa wakati. Lakini Mungu alikuwa na tarehe za mwisho zinazobadilika kwa sababu alikuwa akiwapa watu fursa zaidi na zaidi za kutubu. Kwa hivyo nabii anapoomba, Mungu hujuta na hatoi hukumu.

Bwana anatenda hapa mwishoni mwa historia ya Israeli kwa njia inayoendana na jinsi alivyotenda mwanzoni mwa historia ya Israeli. Katika Kutoka sura ya 32, baada ya dhambi ambapo Israeli waliabudu ndama wa dhahabu na kufanya uasi wa agano

dhidi ya Bwana, mwanzoni kabisa mwa uhusiano huu, Mungu alimwambia Musa, simama nyuma; Nitawaangamiza watu hawa; nitaanza upya na wewe. Katikati ya hayo, Musa, kama nabii, aliwaombea watu wake.

Akasema, Bwana, Wamisri watasema nini watakauposikia kwamba umewaangamiza watu wako? Kwa sababu hiyo, tuna lugha ile ile inayotumika hapa katika Amosi. Mungu anajuta. Anabadilisha mawazo yake.

Hakutuma hukumu, na watu wa Israeli wanaokolewa kwa sababu hiyo. Jambo hilo hilo hutokea kwa jibu la Bwana kwa ripoti ya wapelelezi katika Hesabu 14. Watu wanapowasiliza wapelelezi wengi, wanakataa kwenda kwenye nchi hiyo.

Mungu anaamua kwamba atawahukumu watu wake, atawaangamiza. Musa anaomba tena na Mungu anajuta kutoa hukumu. Nabii Samweli anatukumbusha kwamba jukumu la manabii lilikuwa kuwaombea watu wa Israeli.

Wanapomtendea Mungu dhambi kwa kuomba mfalme na Bwana anatuma dhoruba hii kubwa wakati ambapo hungetarajia kwamba katika nchi ya Israeli, watu wanatambua kwamba Mungu amewakasirikia, nao wanamwomba na kumsihi Samweli aendelee kuwaombea ili Bwana asiwaangamize. Samweli anasema Mungu apishe mbali nisitende dhambi kwa kushindwa kuwaombea watu wangu. Manabii ni mfano mzuri kwa wachungaji wa leo, na moja ya majukumu yetu kama watu wa Mungu ni kuwa mwombezi kwa watu walio chini ya uangalizi wetu na watu tunaowahudumia.

Nadhani hiyo ni kweli kwa mwanamume au mwanamke yeyote aliyepewa jukumu la kichungaji. Tunapaswa kuwaombea wale walio chini ya uangalizi wetu na ambao tumeitwa kuwahudumia. Mojawapo ya njia muhimu ambazo Mungu huwahukumu watu wa Yuda ni kwamba baada ya wakati wa Amosi, inapofikia hatua ambayo Mungu ameamua kwamba atawahukumu watu wake, hawataepuka, hawataepuka hukumu ambayo Mungu atatuma dhidi yao.

Bwana anamwambia Yeremia, usiwaombee watu hawa. Usiwaombee watu hawa. Hiyo ni hukumu muhimu kwa sababu maombezi ya manabii ndiyo yaliyowaoko watu kutokana na ghadhabu na hasira ya Mungu.

Mungu hata anamwambia Yeremia, hata kama Musa na Samweli wangekuwa waombezi wakubwa ambao Israeli imekuwa nao hapo awali, hata kama wangepewa watu hawa, nisingesikiliza maombi hayo. Hata hivyo, katika hatua hii ya huduma ya Amosi na katika maisha ya taifa la Israeli, Mungu bado yuko tayari kuwaepusha na hukumu, na kwa kujibu maombezi ya nabii, Bwana anabadilisha mawazo yake na hatumii hukumu ambayo alikuwa amepanga hapo awali. Nadhani kwamba, pia tukishughulika na wakati huu wa baadaye katika historia ya Yuda kutoka

kwa nabii Ezeieli, tunaona kinyume kabisa cha kile kinachozungumziwa hapa kwa sababu tunasoma mstari huu katika Ezeieli sura ya 22 mstari wa 30.

Hapo , Bwana anasema, nilitafuta mtu miongoni mwao, atakayejenga ukuta, na kusimama mbele zangu mahali palipobomoka kwa ajili ya nchi, nisije nikaiharibu, lakini sikupata mtu. Mojawapo ya sababu ambazo Mungu hatimaye alileta hukumu ya uhamisho wa Babeli, alikuwa akimtafuta Amosi, Musa, Samweli ambaye angesimama na labda kuwaombea watu au kuwaita warudi kwenye toba. Hakukuwa na mtu pale.

Kwa sababu hiyo, hatimaye Mungu alilazimika kuleta hukumu. Tukifika mahali ambapo tunafikiri kwamba maombi, matendo, maneno, na toba ya mtu mmoja hatimaye haijalishi, tuna mifano hii iliyotawanyika katika Agano la Kale ambapo mtu mmoja aliomba, na hatimaye, taifa liliokolewa kutokana na hukumu. Kama Mkristo, nilikulia katika nyumba ya Kikristo, na ninajua kwamba baba yangu ni mtu wa maombi.

Mara nyingi mimi hufikiria kuhusu maombi ya mtu huyo mmoja, yamekuwa na athari gani katika maisha yangu na huduma yangu? Yamekuwa na athari gani kwa wajukuu zake anapowaombea watoto wangu? Ninashukuru kwa hilo. Mungu husikiliza maombi ya watu wasio na wapenzi. Bwana alisikiliza maombi ya Amosi.

Kuna maono ya kundi la nzige. Mungu anatubu. Kuna maono matano ya hukumu hapa.

Tena, kuna ukumbusho mwingine wa nia ya Mungu ya kuwaepusha watu na hukumu. Tunaona jambo lile lile katika maono ya pili. Sura ya 7, mstari wa 4. Hili ndilo Bwana Mungu alilionyesha.

Tazama, Bwana Mungu alikuwa akiita hukumu kwa moto. Ulikula vilindi vikubwa, nao ulikuwa ukiiteketeza nchi. Hapa tunaonyeshwa hukumu, maono ya moto utakaoenea katika nchi.

Kama umewahi kuona moto wa msituni, unajua nguvu yake ya uharibifu. Huko nyuma katika sura ya 1 na sura ya 2, Mungu anapozungumzia hukumu ya mataifa moja moja, anasema, Nitatuma moto kwenye kuta za miji hii mbalimbali. Naam, sasa moto huo unateketeza nchi ya Israeli.

Amosi anatambua, hata zaidi ya pigo la nzige, kwamba hili ni jambo ambalo Israeli haiwezi kuishi. Anamwita Mungu. Anasema, Mungu, tafadhali acha.

Yakobo ni mdogo sana. Wanawezaje kuhimili shambulio hili la hukumu? Tena, Mungu anakubali. Mara ya pili, Mungu yuko tayari mara mbili kuwaachilia watu wa hili.

Lakini kile tutakachokiona katika maono yanayofuata, baada ya maono ya 1 na 2, katika maono ya 3, 4, na 5, hukumu imekuwa isiyoweza kubadilishwa. Nadhani kila mara kulikuwa na wakati katika maisha ya watu wa Mungu. Hili lilitokea Israeli mapema kuliko lilivyotokea Yuda, ambapo kulikuwa na tarehe hizi za mwisho zinazobadilika ambapo Mungu angewapa fursa za kutubu, lakini hatimaye kulikuwa na wakati ambapo Mungu alisema vya kutosha. Uvumilivu wa Mungu, huruma ya Mungu, na upole wa Mungu wa hasira, hata hivyo vina kikomo.

Tunaona hapa mwendo kutoka kwa hukumu inayowezekana ambayo inaweza kuepukwa hadi hukumu isiyoeepukika ambayo itatokea bila kuepukika. Hilo linatokea katika maono haya pia. Hotuba ya tatu ya hukumu ni maono ya timazi ambayo tumepewa katika sura ya 7, mistari ya 7 hadi 9. Hapa kuna maono.

Amosi anaona hili kwa njia ya kuona na kisha anaeleza picha na taswira hii kwa watu. Tazama, ninaweka timazi katikati ya watu wangu, Israeli. Sitawapita tena kamwe.

Mahali pa juu pa Isaka patakuwa ukiwa, mahali patakatifu pa Israeli patakuwa ukiwa, nami nitasimamisha hukumu dhidi ya nyumba ya Yeroboamu kwa upanga. Sasa, hukumu ambayo Mungu ataghairi, mahali pa juu patakuwa ukiwa, mahali patakatifu patakuwa ukiwa, nyumba ya Yeroboamu, nitaleta upanga dhidi yake. Mambo ambayo Israeli walikuwa wakitumainia kuwapa usalama zaidi ya Mungu na kuwa na aina sahihi ya uhusiano naye, mahali patakatifu, na viongozi wao, na mambo hayo yanakuwa shabaha ya hukumu ya Mungu.

Sababu ya hili ni kwamba Mungu huweka timazi dhidi ya watu wake katikati ya watu, na hawafikii viwango vya sheria na haki ya Mungu. Sasa, huo ndio uelewa wa kitamaduni wa maono unaotolewa hapa. Tuna tafsiri ya neno hili anak kwa neno timazi.

Kamba ya timazi ni uzi au kamba yenye uzito mwishoni mwake. Madhumuni ya kamba ya timazi ni kwamba kamba hii ya kupimia itumike kupima unyoofu wa ukuta. Kwa hivyo, kamba ya timazi inaposhushwa na mjenzi, mjenzi anaweza kubaini kama ukuta huu ni nyoofu. Je, ni salama? Ikiwa inaegemea, ikiwa si mnene sana, basi hatimaye, inaweza kuharibiwa.

Ukuta huo utaanguka chini ya uzito wake. Hilo ndilo lililowapata Israeli. Mungu anaweka kiwango cha haki yake na sheria yake.

Mungu alisema, unapaswa kumtendea jirani yako haki. Haupaswi kuwa na ngumi iliyobana. Unapaswa kuwa na mkono ulio wazi kwa jirani yako.

Israeli isipofanya hivi na isipoishi kwa viwango vya sheria ya Mungu, ukuta hautapunguzwa, na hatimaye, ukuta huo utaanguka. Mungu ataubomoa ukuta huo kwa sababu sivyo alivyouumba. Hauwezi kutimiza kazi ya kile ulichokusudiwa.

Ukuta unaoegemea hatimaye si salama na hautatoa ulinzi. Inashangaza hapa kwamba kitu kinachotumika kawaida, tunapofikiria kuhusu laini ya bomba, hutumika kwa ajili ya ujenzi na ujenzi wa kitu fulani. laini ya bomba hapa inakuwa maono ya kitu ambacho kiko karibu kubomolewa.

Kuna aina fulani ya matumizi ya kejeli ya taswira hii mahususi. Hata hivyo, pia kuna maswali ya ufafanuzi kuhusu kifungu hiki mahususi. Neno anak linalotumika hapa, hapa ndipo mahali pekee ambapo neno hili mahususi linaonekana katika Agano la Kale.

Neno ambalo kwa kawaida hutumika kwa kamba ya kupimia au kwa timazi ni neno la Kiebrania kav . Neno kav kwa kamba ya kupimia hutumika katika vifungu kama vile 2 Wafalme sura ya 21 mstari wa 13. Ukweli kwamba neno hilo halitumiki hapa umezua maswali kadhaa akilini mwa watoa maoni.

Wamejadili, je, kifungu hiki kinaweza kuwa na maana tofauti na kile ambacho kimepewa kitamaduni? Tafsiri mbadala inayotegemea ushahidi unaofanana wa neno hili anak . Tena, wakati mwingine ni tatizo kwetu tunapojaribu kubaini maana ya maneno katika Agano la Kale yanapotumika mara moja au mbili tu au mara chache. Kulingana na ushahidi unaofanana kutoka kwa lugha ya Akkadian, neno la mkopo la Akkadian linalohusiana na anak linamaanisha bati.

Maono haya yanaweza kumaanisha nini, tunaweza kuwa na mtazamo wa kitamaduni, na nadhani hiyo labda ndiyo tafsiri bora zaidi tunayoweza kuisoma isipokuwa tupate kitu kinachoelezea hili vizuri zaidi. Lakini wazo la Mungu kutengeneza kuta za Israeli, na kwamba kuta ambazo zimeundwa kulinda Israeli zimetengenezwa kwa nyenzo hii ya bei rahisi, linaweza kuonyesha udhaifu wao kwa shambulio la adui ambalo linakaribia kuwazingira. Wanafikiri kwamba ni mahali pa juu.

Wanafikiri kwamba ni mahali patakatifu. Wanafikiri kwamba nyumba ya Yeroboamu, wanafikiri hiyo ndiyo inayoifanya iwe salama. Hata hivyo, hatimaye, kuta hizo si kitu zaidi ya bati.

Kinyume cha hili kingekuwa kile tulichonacho katika Yeremia 1, mstari wa 18, ambapo Bwana anapomwita nabii Yeremia, anasema, Nitakufanya mji wenye ngome, nguzo ya chuma, na ukuta wa shaba. Utaweza kustahimili mashambulizi ya adui zako. Hata hivyo, hapa, tunaweza kuwa tunaonyeshwa kuta za Israeli kama bati ambazo zitabomolewa kwa urahisi.

Nitaendelea na tafsiri ya kitamaduni ninapofundisha kitabu hiki. Ninaamini timazi ndiyo maelezo bora zaidi kwa hili, lakini hii ni uwezekano mbadala. Sababu moja ambayo neno anak , neno hili lisilo la kawaida linaweza kutumika hapa, ni kwamba linasikika sawa na neno anah , ambalo ni neno la kuomboleza.

Tunaweza kuwa na aina fulani ya mchezo wa maneno au kejeli ya kinabii hapa ambapo anak na anah na maombolezo yatakayotokea wanapopitia kifo hiki chote na hukumu ya Mungu, ambayo yanaweza kuwa sehemu ya haya. Hayo ndiyo maono matatu ya kwanza. Maono ya tauni ya nziye, Mungu anakubali.

Maono ya moto, Mungu atayapita katika hukumu. Amosi anaomba, Mungu anajuta. Hata hivyo, katika maono ya tatu, timazi imewekwa.

Israeli haifuati viwango vya Mungu, na vitu ambavyo wameviadini kuwapa usalama havitawasaidia. Katikati ya maono haya, tunapata muhula wa masimulizi katika Amosi 7, mistari ya 10 hadi 17. Tunaposoma haya kama wasomaji wa Kiingereza, mara nyingi jinsi Agano la Kale litakavyochanganya ushairi na nathari inaonekana kuwa ya ajabu kwetu.

Lakini tuna vifungu kadhaa vinavyojulikana sana ambapo mwandishi huchanganya nathari na ushairi kwa sababu maalum za balagha. Kwa mfano, katika Kutoka 14 na 15, tuna simulizi ya nathari ya ushindi na kushindwa kwa Wamisri. Mungu akizama magari yao baharini.

Kisha pia tuna sherehe ya kishairi kuhusu hilo. Waamuzi sura ya 4 na 5, zote ni simulizi la ushindi ambao Waisraeli walishinda vitani, kisha sherehe ya kishairi ya jinsi Mungu alivyotumia wanajeshi wa Israeli kuwashinda adui zao. Ushairi na nathari mara nyingi vinaweza kuunganishwa pamoja.

Katika Yeremia 30 na 31, manabii wa kishairi wakiahidi urejesho na Mungu kurejesha bahati ya Israeli. Sura ya 32 na 33, masimulizi yanayoambatana na hili. Kwa hivyo, hii si rahisi tu, hebu tuingize hadithi hapa.

Kuna kusudi maalum nyuma ya hili, na nadhani sababu ya simulizi hili katika sura ya 7, 10 hadi 17, ni kuonyesha kukataliwa kwa neno la Bwana. Mungu amemwita Amosi kwenda kuhubiri kwa Israeli. Kulikuwa na hali ya kipekee kati ya hili.

Amosi hakuwa nabii. Alikuwa mchungaji. Inaonekana alikuwa tajiri mwenye ardhi ambaye alikuwa na umiliki mkubwa wa mifugo.

Alikuwa na ardhi kubwa iliyotumika kwa ajili ya kulima mikuyu. Lakini katikati ya hayo, Mungu alimwita kufanya jambo hili lisilo la kawaida ambapo alivuka mpaka na kwenda kuhubiri Israeli. Lakini anapoenda kuhubiri huko, tunapata jibu lililotolewa kwa ujumbe wake kupitia kuhani huyu anayetitwa Amazia.

Na Amazia akamwambia, Tazama, tumesikia mahubiri yako yametosha. Hatutaki ukae hapa tena. Acha kuhubiri dhidi ya patakatifu pa mfalme.

Usitabiri tena Betheli na uende nyumbani. Hii ni kukataliwa rasmi kwa neno la Amosi. Na kwa hivyo, kama matokeo ya hili, wakati neno la unabii linakataliwa, fursa ya toba ambayo ilikuwapo kweli, hii ilikuwa kivuli cha mambo ambayo Mungu angefanya.

Bwana alipokuwa akituma tauni ya nzige na moto, alikubali. Lakini Amazia na mimi nadhani watu wote hatimaye wanasema, hatutaki chochote kinachohusiana na ujumbe wa Amosi. Tunataka mrudi nyumbani.

Hilo linaziba hatima yao. Kwa sababu hiyo, maono tunayoyaona, Maono ya 3, Mstari wa Plum, Maono ya 4, na Maono ya 5, yote yanazungumzia hukumu ambayo, kwa sasa, imekuwa isiyoweza kubadilishwa. Katika Sura ya 8, Maono ya 4 ni maono ya kikapu cha matunda ya kiangazi.

Na unaweza kufikiria, vema, maono ya kikapu cha matunda ya kiangazi yana uhusiano gani na hukumu ya Mungu? Nakumbuka darasa langu la sanaa. Tulipaka rangi vikapu vya matunda ya kiangazi. Kwa hivyo nini kinaendelea hapa? Naam, kuna mchezo wa maneno unaohusika katika maono hapa ambao kwa maneno na kwa macho unaelezea ujumbe wa hukumu.

Sura ya 8, mstari wa 1 inasema hivi: Haya ndiyo aliyonionyesha Bwana Mungu. Tazama, kikapu cha matunda ya kiangazi. Bwana akamwambia Amosi, Unaona nini? Nami nikasema, kikapu cha matunda ya kiangazi.

Kisha Bwana akaniambia, huu ndio umuhimu wa hili: Mwisho umewafikia watu wangu, Israeli. Sitawapita tena. Kumbuka hilo lilikuwa katika Maono ya 3 pia.

Nyimbo za hekaluni zitakuwa kilio siku hiyo, asema Bwana. Kutakuwa na maiti nyingi sana. Zitatupwa kila mahali.

Kimya. Kwa hivyo, ni kitu gani kinachoonekana kama kitu kisicho na madhara kwetu, kikapu cha matunda ya kiangazi? Huu ni ujumbe mbaya wa kifo na uharibifu unaokuja juu ya nchi ya Israeli. Nini kinaendelea hapa? Tunachohitaji kuona ni kwamba neno la Kiebrania la matunda ya kiangazi ni neno qaitz .

Na kisha neno linalotumika kuzungumzia mwisho utakaokuja juu ya Israeli ni neno qaitz . Na hivyo, kikapu cha qaitz , matunda ya kiangazi, kinaonyesha kwamba qaitz , mwisho, umewajia Israeli. Neno hilo mwisho limetumika katika maono ya timazi.

Na Bwana anasema kwamba nitawaangamiza watu wangu. Sitawapita tena. Na kwa hivyo, kinachotokea hapa ni kwamba Israeli iko mwisho wa historia yake, na sasa Mungu yuko karibu kuwahukumu.

Mavuno ya matunda ya kiangazi yalikuwa tukio la mwisho katika mwaka wa kilimo kwa watu wa Israeli. Hili sasa ni tukio la mwisho kabla ya Mungu kuwaangamiza watu wake, na Bwana atawahukumu kwa ajili ya udhalimu wao na njia nyingi ambazo wametenda dhambi dhidi ya kila mmoja wao. Sambamba na kukataa kwao neno la unabii, Amosi 8:11 inasema, Tazama, siku zinakuja, asema Bwana, nitakapoleta njaa katika nchi, si njaa ya mkate wala kiu ya maji, bali ya kusikia maneno ya Mungu.

Mojawapo ya njia ambazo Mungu huwaadhibu wasiotii neno la Mungu ni kwamba anaondoa fursa ya kulisikia. Amazia hakutaka kusikia kile ambacho nabii alipaswa kusema. Hatimaye watu hawakutaka kusikia kile ambacho nabii alipaswa kusema, na kwa hivyo Bwana ataleta njaa ambayo hatimaye itawaondoa watu neno la Mungu.

Maono ya mwisho, na picha yenye uharibifu mkubwa inayotufikisha mwisho wa ujumbe huu, yanapatikana katika maono ya tano, ambayo ni maono ya patakatifu palipoanguka. Yanasema hivi: Nilimwona Bwana amesimama kando ya madhabahu, akasema, Piga vichwa vya nyumba hadi vizingiti vitikisike, na kuvivunja juu ya vichwa vya watu wote, na wale watakaobaki nitawaua kwa upanga. Hakuna hata mmoja wao atakayekimbia, wala hata mmoja wao atakayeweza kutoroka hukumu ijayo.

Nadhani kuna sababu kadhaa kwa nini maono ya patakatifu paanguka ni njia bora sana ya kutoa muhtasari wa ujumbe wa hukumu wa Amosi. Kwanza, kumbuka kwamba Amosi alihubiri katika Israeli; sura ya 1, mstari wa 1 unatuambia, miaka miwili kabla ya tetemeko la ardhi. Na kwa hivyo, tunachofikiria hapa na miji mikuu ikitetemeka, ikianguka juu ya vichwa vya watu, na Mungu akileta kifo na uharibifu katika nchi, hii inaonyesha hukumu tena kama tetemeko la ardhi.

Tetemeko la ardhi liliashiria uharibifu zaidi ambao Bwana angeleta atakapowaua watu kwa upanga ulioletwa na Waashuri. Jambo la pili linalofaa kuhusu hili ni kwamba katika kitabu chote cha Amosi, nabii aliwalaani kwa kwenda kwenye mahali pao patakatifu katika maeneo kama Gilgali, Beersheba, na Betheli na kufikiri kwamba desturi zao zingeweza kuwaokoa.

Patakatifu ni kama maficho, ni kimbilio, ni kimbilio la mabomu. Tunaweza kwenda huko na kujua kwamba tutakuwa salama. Hata hivyo, patakatifu penyewe kinaonyeshwa kama kile kinachoporomoka katika sehemu ya mwanzo ya sura ya 9. Patakatifu hapo hapatawalinda.

Na nadhani wazo lingine linalotolewa hapa ni kwamba hii ni hukumu ambayo itakuwa kali sana na pana sana kiasi kwamba hakutakuwa na njia ya kuikwepa hatimaye. Na hivyo ndivyo ilivyotolewa katika mistari ya 2 na 3. Wanaweza kuchimba

chini kuzimu , hadi vilindi vya dunia, lakini mkono wangu utawachukua. Wanaweza kupanda juu mbinguni, lakini nitawashusha kutoka huko.

Kile tulichonacho hapo ni kile tunachokiita merism. Kimo kikubwa zaidi, kina kikubwa zaidi, wanaweza kwenda kuzimu , hawataepuka hukumu ya Mungu. Wanaweza kupanda juu mbinguni, hawataweza kumkwepa au kumkwepa Mungu.

Wakijificha juu ya Mlima Karmeli, nitawatafuta na kuwachukua. Hata hivyo, wakijaribu pia kujificha kutoka machoni pangu chini ya bahari, utukufu mwingine, hatimaye Mungu atawaangamiza. Hawataweza kuepuka hukumu hii.

Sawa, mwishoni mwa ujumbe wa hukumu wa Amosi, hatimaye tuna kitu kinachoongoza katika ujumbe wa matumaini. Lakini nataka tu kusoma mistari miwili ya mwisho ya sehemu ya hukumu katika sura ya 9, mistari ya 9 na 10. Kwa maana tazama, nitaamuru na kuitikisa nyumba ya Israeli kati ya mataifa, kama mtu aitikisavyo kwa ungo, lakini hakuna jiwe litakaloanguka chini.

Wenye dhambi wote wa watu wangu watakufa kwa upanga, wale wanaosema, maafa hayatatupata. Kwa hivyo, karibu tunaelewa wazo, ni uharibifu kamili. Hakuna walionusurika, hakuna tumaini.

Watu hawa wote ni wenye dhambi katika nchi, lakini katikati ya hayo, mwishoni mwa ujumbe huu, tuna ofa ya matumaini. Hatimaye, baada ya ujumbe huu usiokoma wa hukumu, hukumu, na hukumu kwa sura tisa, kuna ujumbe wa matumaini unaopatikana kwetu katika Amosi sura ya 9, mistari ya 11 hadi 15. Nami nitasoma tu kifungu hiki kwa sababu ni muhimu kusawazisha hili dhidi ya mambo yote mabaya ambayo tumekuwa tukisoma ambayo Mungu amejandaa kufanya.

Katika siku hiyo, nitaiinua kibanda cha Daudi kilichoanguka, nami nitatengeneza mabomo yake; nitayainua magofu yake, na kuijenga tena kama siku za kale, ili wayamiliki mabaki ya Edomu; na mataifa yote yaliyoitwa kwa jina langu asema Bwana, afanyaye haya. Tazama, siku zinakuja, asema Bwana, ambapo mkulima atampita mvunaji, na mkanyagaji zabibu, na yeye apandaye mbegu.

Milima itadondoza divai tamu, na vilima vyote vitamiminika humo. Nitawarudisha watu wangu Israeli waliofungwa, nao watajenga upya miji iliyoharibiwa na kukaa ndani yake; watapanda mizabibu na kunywa divai yake.

Watalima bustani na kula matunda yao. Nitawapanda katika nchi yao, wala hawatang'olewa tena kutoka katika nchi niliyowapa, asema Bwana, Mungu wenu. Kwa hiyo, baada ya hukumu hiyo kutokea, kutakuwa na urejesho.

Mungu atawarudisha watu wake katika nchi. Mungu atarejesha nasaba ya Daudi. Ona kwamba hii inaangalia zaidi ya hukumu ya Israeli, na hatimaye inazingatia hata kuanguka kwa Yuda.

Amosi anaona hilo kinabii. Na Israeli watakaporudi katika nchi, badala ya kuharibiwa na maadui zao, badala ya nzige kula mazao yao, badala ya Mungu kutuma ukame na ukame na ukungu, na mambo yote ambayo amewaonya kuyahusu katika sehemu iliyobaki ya kitabu, kuna ahadi kwamba kutakuwa na ustawi wa ajabu wa kilimo. Sasa, tunapoangalia ahadi hii, nataka kukukumbusha kwamba kile ambacho wasomi wakosoaji wamekisema mara nyingi kuhusu vifungu hivi ni kwamba mara nyingi haya ni matoleo ya baadaye ya wahariri na wahariri ambao kwa namna fulani walikuwa wakijaribu kuwapa watu matumaini na kulainisha uwazi wa ujumbe wa unabii.

Mojawapo ya matatizo na mojawapo ya masuala niliyo nayo kuhusu hilo, ingawa, ni kwamba tunaona kwamba jukumu la manabii, kila kitabu cha unabii tulicho nacho katika Agano la Kale, lina hukumu na wokovu. Na kwa hivyo nadhani dhana kwamba manabii walihubiri hukumu tu na kwamba ujumbe wa matumaini kama huu ungekuwa nje ya mahali pake. Nadhani hiyo ni dhana inayohitaji mawazo yenye changamoto. Pia tumegundua kwamba usomi wa awali wa ukosoaji ungefanya tofauti kubwa kati ya maneno ya asili ya nabii na matoleo haya ya baadaye au marekebicho ya uhariri yaliyofanywa kwenye maandishi.

Hata hivyo, pia kumekuwa na msisitizo, hata utambuzi miongoni mwa wasomi kadhaa wakosoaji, kwamba tunapaswa kushughulikia maandishi ya kisheria kama yalivyo. Tofauti kati ya nabii wa awali na mhariri wa baadaye inaweza isiwe muhimu sana baada ya yote kwa sababu maandishi ya kisheria, ujumbe wenye mamlaka, yanajumuisha yote mawili. Ninaamini kwamba katika mchakato wa maandishi, Mungu alizungumza kupitia neno la asili la nabii, Mungu alizungumza kupitia nabii huku ujumbe ukiwa umeandikwa, na Mungu anaweza pia kusema kupitia maneno ya wahariri waliounda na kuunda vitabu hivi katika umbo la mwisho la kisheria tulilionalo leo.

Kwa hivyo, kama tunapaswa kutofautisha kati ya maneno ya asili ya nabii au neno la baadaye la mhariri hatimaye si suala muhimu kwa sababu Mungu ndiye anayeongoza mchakato huu wote. Hakuna kinachopingana na wazo kwamba nabii mwenyewe alihubiri aina hizi za jumbe. Wengine wangesema, vizuri, kifungu hiki kinazungumzia kuanguka kwa nyumba ya Daudi na uhamisho wa mwisho wa Yuda.

Tukiamini kwamba Mungu alikuwa akiwasiliana na Amosi kwa njia ya kinabii, hakuna tatizo na Amosi katika karne ya 8 kuona hilo likitokea. Yuda ilikuwa inaanza kuhisi athari za mgogoro wa Ashuru pia. Hilo si jambo la kushangaza.

Wazo kwamba mhariri angeweza kufafanua baadhi ya jumbe za baadaye za Amosi na kutusaidia kuona kwamba ziliwahusu Israeli na Yuda hilo pia linawezekana.

Mojawapo ya mambo mengine ambayo tunapaswa kukumbuka ni kwamba kumbuka asili ya agano la Mungu kama ilivyofupishwa katika Kutoka 34, mistari ya 6 na 7, ni kwamba Mungu ni Mungu wa huruma, Mungu wa huruma, Mungu ambaye si mwepesi wa hasira na anayesamehe dhambi zake na ambaye huonyesha rehema hiyo kwa vizazi elfu. Yeye pia ni Mungu, Kutoka 34, 7, ambaye hawasamehe wenye hatia na anawawajibisha na hata huwaadhibu watoto wao kwa dhambi za baba zao katika hali fulani.

Hizo ni pande mbili mbili za tabia ya Mungu. Ukweli kwamba manabii ni wasemaji wa Mungu, haishangazi kwamba wanasisitiza mambo hayo yote mawili. Hakuna kinachopingana na nabii kama Amosi kuhubiri ujumbe huu usiokoma wa hukumu lakini pia kuwapa watu maneno ya matumaini.

Haimaanishi kwamba Amosi alifunga kila ujumbe aliohubiri kwa ahadi ya matumaini. Utang'olewa kutoka kinywani mwa simba na hakuna kitakachobaki hapo ila mkia, sikio, na mguu. Lakini usijali, Mungu hatimaye atakurejesha.

Lakini wakati fulani, katika huduma ya nabii, ilikuwa muhimu kwake kuwakumbusha watu kuhusu ahadi ya Mungu kwa ahadi zake za agano. Na hakuna kitu kisicho sawa, au hakuna sababu kwa nini tunapaswa kudhani mara moja kwamba Mungu hangeweza kumfunulia Amosi hilo. Mungu alikuwa amemfunulia Musa, kama nabii wa awali wa Israeli, kwa njia fulani historia ya Israeli kabla haijatokea kweli.

Nami nataka kukukumbusha historia hiyo ilimaanisha nini na historia hiyo ilihusisha nini katika Kumbukumbu la Torati sura ya 30. Anasema, Kumbukumbu la Torati 30, Musa anatambua kwamba hawatatii, hawatamfuata Bwana, watafukuzwa kutoka katika nchi. Lakini hilo litakapotokea, na watu watakapomrudia Bwana, Mungu wako, na wewe na watoto wako, mkaitii sauti yake, na yote nitakayowaamuru kwa moyo wenu wote, Mungu atawarudishia baraka zenu na kuwahurumia.

Na Musa anaendelea kusema wanaporudi katika nchi ambayo wamefukuzwa. Musa anajua kama nabii historia ya Israeli kabla haijatokea. Na kwa hivyo, si jambo lisilopingika kwetu kufikiria kwamba kama Mungu alivyomfunulia Amosi wakati ujao na kile ambacho Mungu alikuwa akijiandaa kufanya kwa watu wa Yuda na kile ambacho Mungu angefanya kwa watu wa Yuda na Israeli, haikuwa jambo lisilopingika kwa Amosi kuelewa, si jambo lisilowezezana kwa wazo kwamba Amosi angeweza kuhubiri ujumbe wa hukumu isiyokoma lakini pia kutupa ahadi ya tumaini la kudumu.

Sasa nataka tuelewe ujumbe huu kwa kuzingatia theolojia ya Agano la Kale. Katika sura ya 32 mstari wa 11, Katika siku hiyo nitakiinua kibanda cha Daudi kilichoanguka. Mungu ataitengeneza nyumba ya Daudi.

Hatimaye Mungu atatimiza ahadi zake za agano kwa ufalme wa Daudi kwa sababu Bwana atairejesha nyumba ya Daudi. Na ingawa ufalme wa Daudi hatimaye

ungekuwa kama kimbilio lililoharibika, tayari wamepitia hilo kwa namna fulani. Makabila kumi yameondoka.

Ingawa nyumba ya Daudi hatimaye itadharauliwa na kuwa kibanda kilichoanguka, Mungu atakirejesha. Mungu pia anaahidi katika mstari wa 12 kwamba Mungu atarejesha nyumba ya Daudi ili mfalme wa ukoo wa Daudi awe kiongozi mkuu wa kijeshi tena. Na hatimaye, tunatarajia utawala na utawala wa Masihi hapa.

Na nini kitatokea wakati utawala huu utakaporejeshwa, mstari wa 12 unasema, ili waweze kumiliki mabaki ya Edomu. Mungu anaahidi mfalme wa baadaye wa ukoo wa Daudi nasaba na kisha utawala juu ya adui zake. Na hii inaendana na ahadi za kimasihhi tunazoziona katika Agano la Kale lote.

Katika Mwanzo sura ya 49, Yakobo atakapowabariki wanawe na kuahidi utawala kwa Yuda, Yuda, ndugu zako, watakusifu. Mkono wako utakuwa shingoni mwa adui zako. Wana wa baba yako watakusujudia.

Katika mstari wa 10, fimbo ya enzi haitaondoka kutoka kwa Yuda wala fimbo ya mtawala kati ya miguu yake, hata kodi itakapokuja, na kwake atakuwa utii wa watu wote. Mwanzoni kabisa, Mungu anaahidi utawala na nasaba kwa Yuda na kabila lake ambayo itajumuisha utawala juu ya mataifa. Utimilifu wa kwanza wa hilo uko katika Daudi.

Utimilifu wa mwisho wa hilo uko katika Yesu Kristo. Hesabu sura ya 24 ni kifungu kingine muhimu cha kimasihhi katika ukuzaji wa mafundisho na uelewa wa Masihi katika Agano la Kale. Balaamu, mtu huyu aliyeajiriwa kuwalaani watu wa Israeli, badala yake, kila wakati anapofungua kinywa chake, baraka hutoka.

Na hii hapa baraka ambayo Israeli wamepewa katika Hesabu 24:17. Nyota itatoka kwa Yakobo, na fimbo ya enzi itatoka kwa Israeli. Tunazungumzia mfalme atakayeinuka.

Naye ataponda vipaji vya uso vya Moabu, na kuwaangamiza wana wote wa Shethi; Edomu atamilikiwa.

Seiri pia, adui zake, atachukuliwa mateka. Israeli anatenda kwa ushujaa, na mmoja kutoka Yakobo atatawala na kuwaangamiza walionusurika wa mji. Balaamu anasema, siwezi kuwalaani watu hawa.

Kila ninapofungua kinywa changu, Mungu anataka kuwabariki. Hatimaye Mungu atainua mfalme katika Israeli ambaye atatawala na kutawala juu ya adui zake. Mmoja wa watu waliotajwa hapo ni Edomu na Seiri; wao ni wazao wa Esau.

Na hivyo, Daudi, anapoingia madarakani katika 2 Samweli sura ya 8, mistari ya 11 na 12, mmoja wa watu anaowatiisha, Waedomu. Daudi ndiye utimilifu wa mwisho wa Mwanzo 49 na Hesabu 24. Masihi, mfalme wa baadaye wa ukoo wa Daudi, ndiye utimilifu wa mwisho wa kile kinachoahidiwa hapa.

Katika nasaba ya Daudi, Mungu alikuwa ameahidi kuianzisha nyumba hiyo, lakini pia alisema, ikiwa wana wako hawatatii, nitawaadhibu. Kwa sababu hiyo, nyumba ya Daudi ilikuwa kama kibanda kilichoanguka, kilichoharibika. Hakika ilikuwa imepoteza utukufu wake na nguvu zake, lakini kifungu hiki kinaahidi kwamba, hatimaye, Mungu atairejesha hiyo.

Jambo la pili ambalo ni sehemu ya ahadi hii si ahadi kwa nyumba ya Daudi tu, lakini hatimaye kuna ahadi kwa watu wote katika mistari ya 13 hadi 15. Na kifungu kinasema kwamba katika wakati ujao nitakapowarejesha watu wangu, mkulima atampita mvunaji, mkanyagaji zabibu, yeye apandaye mbegu. Mungu anaahidi kuwarudishia Israeli ukarimu wa ajabu wa kilimo ambao walikusudiwa kuufurahia Mungu alipowaongoza katika nchi ya ahadi mwanzoni.

Hii ilikuwa nchi inayotiririka maziwa na asali. Mungu alitaka kuwabariki kwa njia za ajabu. Hii ni ahadi kwamba siku moja wangepitia hilo.

Kishairi, mistari hii imewekwa kama muundo wa kichawi hapa kutuonyesha kwamba haitamaliza kuvuna mavuno moja kabla ya wakati wa kuanza kupanda nyingine. Angalia mistari hapa. Mkulima, hiyo ni shughuli ya kupanda, atampita mvunaji, hiyo ni shughuli ya kuvuna.

Lakini katika mstari wa pili, mkanyagaji zabibu, ambayo ni shughuli ya kuvuna, atampita yule anayepanda mbegu. Na hivyo, watakuwa na wingi mwingi katika mavuno yao. Hawatamaliza na mavuno moja kabla ya wakati wa kuanza msimu mwingine wa kilimo.

Picha bora zaidi hapa. Milima itadondosha divai tamu na vilima vitatiririka pamoja nayo. Kwa hivyo, kutakuwa na mito ya divai ikitiririka kupitia vilima.

Hii ni bora zaidi kuliko maziwa na asali inayotiririka katika nchi. Neema na furaha na baraka za ajabu kutoka kwa Mungu. Mungu atatimiza ahadi zake za agano.

Miji na sehemu zilizokuwa zimeharibiwa, asema Bwana, nitarudisha mateka wa watu wangu Israeli; watajenga upya miji iliyoharibiwa na kukaa ndani yake; watapanda mizabibu na kunywa divai yake.

Watalima bustani na kula matunda yake. Nitawapanda katika nchi yao, wala hawatang'olewa tena kutoka katika nchi niliyowapa, asema Bwana, Mungu wenu. Kwa hivyo, hali ya uhamisho itageuzwa.

Bwana atarejesha bahati ya watu wa Israeli. Na kwa hivyo, ahadi hii hapa inaendana na maono ya mwisho wa dunia ambayo tunayo katika manabii wa Agano la Kale kwamba hukumu sio neno la mwisho na kwamba hatimaye, kile ambacho Mungu ameahidi katika siku zijazo na anazungumzia kuhusu siku za mwisho, kwamba urejesho huu utakaotokea katika siku zijazo utaleta utimilifu wa ahadi zote za agano ambazo Mungu amewapa Israeli. Ninachopenda kufanya katika baadhi ya vikao vya baadaye tunapozungumzia unabii katika Manabii Wadogo unaohusu mustakabali wa mwisho wa dunia ni kuchukua vifungu hivi vya Agano la Kale na kile vilichomaanisha katika muktadha wao wa Agano la Kale na kutusaidia kuelewa kikamilifu zaidi tunamaanisha nini tunapoviangalia kwa mwanga wa Agano Jipya.

Nabii anapozungumzia siku za mwisho, hilo linamaanisha nini kulingana na Agano Jipya? Na tutakachoonna katika Agano Jipya ni kwamba siku za mwisho hazirejelei tu wakati uliotangulia kuja mara ya pili. Hazirejelei tu wakati wa siku ya Bwana na Dhiki Kuu. Lakini siku za mwisho zinazungumzia kitu kilichoanza na kuja kwa kwanza kwa Yesu.

Na watu mara nyingi huuliza swali, tunamaanisha nini tunaposema siku za mwisho? Je, tunaishi katika siku za mwisho? Wanataka kweli kujua kama Yesu anarudi hivi karibuni. Lakini mtazamo wa Agano Jipya ni kwamba siku za mwisho zilizoahidiwa katika manabii wa Agano la Kale tayari zimeanza. Na kuna kipengele cha sasa na ambacho bado hakijazungumziwa kuhusu baraka ambazo nabii atazungumzia. Kwa maana fulani, siku za mwisho, siku zinazokuja ambazo manabii wanazungumzia, siku hizo za mwisho zilianza wakati Israeli iliporudishwa katika nchi hiyo.

Na kwa njia ya muda mfupi, walianza kupata baraka ambazo Mungu alikuwa amewaahidi. Hata hivyo, hawakuwa wamemrudia Bwana kikamilifu na hivyo baraka hizo hazikuwa zimepatikana kikamilifu. Kwa njia kubwa zaidi na kwa njia ya kuvutia zaidi, baraka za siku za mwisho huja na kuja kwa mara ya kwanza kwa Yesu.

Tunapoangalia jinsi Amosi sura ya 9 inavyonukuliwa katika kitabu cha Matendo, Yakobo anatumia kifungu hiki kuzungumzia kuingizwa kwa Mataifa katika watu wa Mungu. Kile ambacho Amosi aliahidi wakati huo kuhusu mfalme wa ukoo wa Daudi kutawala na kumiliki mataifa haya na mataifa yakiitwa kwa jina lake, Yakobo anasema hilo linatimizwa huku Paulo na Sila, wamisionari hawa Wakristo, wakielezea injili na kuihubiri kwa Mataifa na Mataifa waingie katika ufalme. Huo ndio utimilifu wa kile Amosi anachozungumzia.

Lakini kukamilika kwa mfumo huu hutokea wakati wa kuja kwa Yesu mara ya pili wakati kunapokuwa na utimilifu kamili wa ahadi za agano ambazo Mungu amefanya. Watu wa agano jipya wa Mungu wameumbwa kikamilifu. Israeli imerejeshwa mahali pake pa baraka na hatimaye Mungu atatawala na kutawala juu ya uumbaji wake na mfalme wa ukoo wa Daudi atarejeshewa utawala wake ili atawale juu ya vitu vyote.

Amosi anahubiri ujumbe wa hukumu isiyokoma, lakini mwisho wa hili, kuna ahadi ya tumaini. Kama Wakristo, tunasoma haya, na tunatambua kwamba hatimaye, ahadi hizi ambazo Mungu anazitoa kwa Israeli, kwa watu wa Mungu, na hatimaye kwa mataifa yenyewe kwamba wangejumuishwa katika ufalme huu, hatimaye , tunaona kwamba ahadi hizi zinatimizwa kwetu katika utu wa Yesu Kristo.

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Manabii Wadogo. Huu ni kipindi cha 10, Maono ya Hukumu na Ahadi ya Urejesho, Amosi 7-9.